

LIBRARIES

UNIVERSITY OF WISCONSIN-MADISON

Metamorphosis lapidum ignobilium in gemmas quasdam pretiosas, seu, Modus transformandi perlas parvas, et minutulas, in magnas & nobiles, ac etiam construendi carbunculos artificiales, aliosque lapides...

Norton, Samuel, 1548-1604?

Francofurti: Typis Caspari Röteli, impensis Guilielmi Fitzeri, 1630

<https://digital.library.wisc.edu/1711.dl/W5LHP2WZ2IUBV84>

<http://rightsstatements.org/vocab/NKC/1.0/>

The libraries provide public access to a wide range of material, including online exhibits, digitized collections, archival finding aids, our catalog, online articles, and a growing range of materials in many media.

When possible, we provide rights information in catalog records, finding aids, and other metadata that accompanies collections or items. However, it is always the user's obligation to evaluate copyright and rights issues in light of their own use.

METAMORPHOSIS LAPIDUM IGNOBI-
LIUM IN GEMMAS QUASDAM
PRETIOSAS,

SEV

MODUS TRANSFORMAN-
DI PERLAS PARVAS, ET MINUTULAS,
in magnas & nobiles; ac etiam construendi Carbunculos
artificiales, aliosque lapides pretiosos, naturalibus
præstantiores,

Olim à

SAMUELE NORTONO BRISTOLLENSI
INCHOATUS:

Nunc verò

EDITUS DILIGENTIA EDMUNDI DEANI
Angli Med. D. Eboracensis medici, auctor &
perfectior.

*CVI ACCESSIT MODVS COMPONENTI ELECTRYM
artificiale, omnium Elixerum supremum; cum indicatione Electri
naturalis & metallici, veteribus prorsus inco-
gniti.*

TERENTIUS.

Plurima, dum incipias, gravia sunt, dumque ignores: ubi
cognoveris, facilia.

FRANCOFURTI,

Typis Caspari Röteli, Impensis Guilielmi Fitzeri,

Anno M. DC. XXX.

ORNATISSIMIS D. D. MEDICIS INCLYTI

Collegij Meditorum Londinens. Edmundus Deanus S.

Vltima jam tandem prodit hæc Nortoniani cerebri proles; quæ quantis nata sit fortunæ alicujus eminentioris fastigiis, ipsa nec novit adhuc, nec intelligunt facile, qui sunt illius amantiore. Multa sunt, fateor, & ea magna satis, quæ Lectori suo hujus opusculi titulus videtur polliceri; ast quàm præstabit ea verè, vestrà erit in manu (viri Apollinei) præ candore vestro id demum nobis edicere; quorum spectatæ fidei, & tutelæ unicæ grande hoc tradidimus, & magnificum Nortonianæ Chymix depositum. Quantas vigilias subiit indulgens ille Pater, & sudores quantos, dum has, quas jam edit infans, dedicisset efformare voces, eo nostis hæc omnia verius, quo vobis constat de universis judicium certius Nortonus nisi vestram (quàm juste alias vendicer) benevolentiam expectat nihil. Hanc dùm bene merenti persolvitis, non tam nuncupatum vobis mitto librum, quam observantiæ meæ votivam appendo tabulam.

RAMVS ARBORIS PHILOSOPHICÆ
de modo componendi Lapides pretiosos artificiales ex ignobilibus, præ-
sertim verò Perlas, & Carbunculos ad imitationem
naturæ.

IN fine libri de Auro, & Argento potabili docuimus modum componendi Vitrum ductile & malleabile, uti etiam promissimus viam ostendere, transmutandi lapides in gemmas pretiosas. Sic itaque pensum reddere incipimus.

TABVLA PERLARVM BREVIS.

Tabula ista Perlarum ex his partibus & principiis consistit; nempe

Ex { Lacte Virginis,
 Perlis solutis,
 Argento vivo, &
 Elixere albo. }

Accipe igitur Lactis virginis, siue Aceti Philosophorum acerrimi (de quo aliquantulum plenius egimus in libro de Tinctura Physica, & Alchymica) quantum sufficere putas ad dissolvendum Perlas tuas parvas, veluti in duplici proportionem ad eas; ut si sint tres uncie Perlarum, sint Lactis Virginis sex; in quibus dissolve tuas Perlas, & pone vas solutionis in balneo ad digerendum unius diei spacio.

Tum evacua solutionem ab arenitate perlarum, ut sic loquamur, & filtra eam, & in balneo distilla; & in fundo vitri invenies oleum Perlarum spissum coloris unionum.

Cui tantum adjungito Elixeris tui albi corporalis, quantum materiam incrassare sufficiat in spissitudinem pastæ, & imposito Arg. vivum in æquali proportionem ad Perlas. Si massa sit nimis rara, plus impone de pulvere Elixeris: Si nimis spissa, adde guttatim de Lacte virginis, aut de Arg. vivo, ut massam ad epatis spissitudinem inspissare sufficiat. Quæ quidem massa incorporanda est super lapidem marmoreum, eam terendo, donec in aptam spissitudinem illam reductam habueris.

Jam

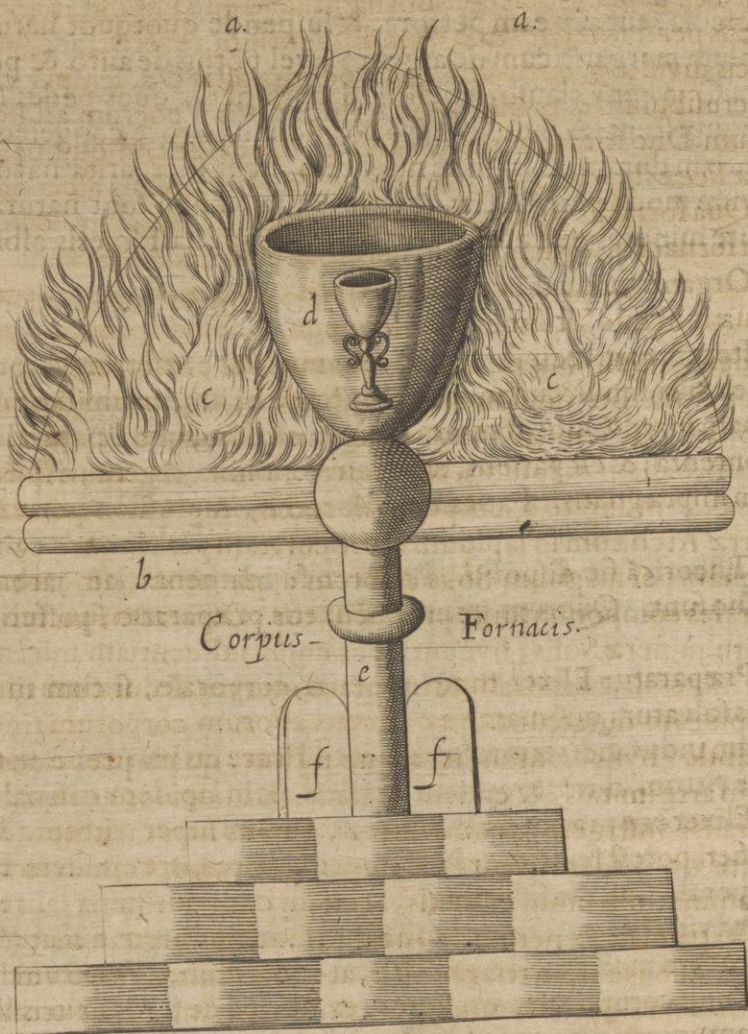
5
Jam formato perlas, five pyrofas, five globofas, Necesse est igitur, ut in promptu habeas argenteas, vel æneas formulas globofas, five pyrofas, quas cum materia imple. Quæ dùm adhuc mollis est, cum acicula, aut acu eam perfora, & suspende quotquot harum vis super filum margariticum de argento, vel potius de auro & pone in vitrum. Quo benè clauso, sepeli illud cum perlis duos pedes subter terram, ubi stent sex mensium spatio, donec frigore congelentur in substantiam duram, claram ac nitentem, sicut margaritæ naturales. Hoc enim modo perlæ factæ, & compositiæ, haud sunt naturalibus in virtute minores, sed multò præstantiores gratia Elixeris albi.

TABVLA CARBUNCVLORVM.

Nunc de aliis lapidibus pretiosis loquamur, & præsertim carbunculis tam naturalibus, quàm artificialibus, ut illorum imitatione hos componamus & construamus. Dicimus igitur, quod naturales sunt ortum habent in fodinis, & aureis terræ mineris ex auri spiritu, & sale minerali indurato & corporeo decoctis, & digestis per naturalem terræ Archæum in lapidum duritiem, tam per climatis caliditatem, quàm per magnum Solis calorem: qua mixtione carbunculi naturales componuntur & producuntur. Orti enim sunt sub terra ex spiritu mineræ Solis, five auri, per cujus influentiam micant; & ex sale minerali, corporali, & indurato, per cujus duritiem in naturam lapideam durefcunt.

Unde Physicus intendit, atque nititur, quàm propè poterit, naturam arte imitati, & eisdem organis carbunculos artificiales supra terram construere & componere, quibus natura subter terram eas formavit. Iisdem igitur Principiis ille utitur, operando cum spiritu & anima Solis simul indivisis, & etiam cum durissima salis terra, de qua Vitrum fit Venetum. Quæ duo sunt ejus organa materialia. Pro manualibus autem tria requirit, atque accipit, nempe vitriarium fornacem, ignem luminosum, & crucibulum: quæ omnia ad manum sicut hîc videas, depingi curavimus.

Descriptio fornacis cum organis suis.

Primum itaque describemus fornacem, & ejus usum. Ista enim est vera vitriariorum fornax; quæ quatuor habet ostia aperta. A. A. fornacis caput significant, ubi flamma ad ejus summitatem transcendens per secretam ignis viam E. deorsum reverberatà secunda fornacis divisione, extra duo ejus superiora ostia c. c. semper cadens super crucibulum d. in quo vitrum imponitur Venetum ad liquefaciendum. Duo fornacis inferiora ostia f. f. loca sunt, in quibus lignæ biletæ sicæ imponuntur, elevata, ut flamma facilius ascendat.

Qua fornacis descriptione tria obtinuisti, modum scilicet faciendi fornacem, ignem construendi, & crucibulum locandi.

Organis manualibus sic descriptis, ad materialia redeundum est; quæ sunt duo, & simul conjungenda. Quorum primum formam dat; alterum eam recipit. Quod formam dat, est spiritus & anima Solis seu auri, simul & unanimiter juncta in Elixere rubeo; & est agens, tanquam mas. Quod formam recipit, est durissima salis terra in vitro contenta; & est patiens, tanquam femina. Agens, est vis cæli, terram imprægnans. Patiens, est vis terræ, impressionem cæli retinens.

Theoricâ sic dispositâ, Practicæ fundamenta jam jaceamus: quæ duo sunt. Quorum prius est Elixeris præparatio; posterius est vitri.

Præparatur Elixer tuum rubeum corporale, si cum tinctura Martis solvatur; quoniam præ cæteris aliorum corporum tincturis eximiam indurandi virtutem possidet. Per ejus vim cælicam terra, nempe vitrum, duritie repletur lapidea, & in lapidem convertitur. Et sic Elixer erit præparatum ad projiciendum super vitrum. Rectè etiam fieri potest sine ista præparatione cum pulvere ejusdem Elixeris corporalis sine ista solutione.

Ad vitri præparationem nihil amplius requiritur, nisi ut efficiatur ex eadem materia, de qua vitrum componitur Venetum.

Cujus compositionem si ignores, accipe de fractis vitris Venetis, quantum tibi placuerit, illudque pondera, ut perfectè scias pondus, super quod Elixer tuum projiciendum est. Quo facto, pone vitrum ad liquefaciendum in crucibulo d. & ibi stes, donec perfectè fuerit liquefactum.

Tunc

Tunc accipe tantum Elixeris tui corporalis rubei, quantum sufficiet vitrum liquefactum tingere; & impone in crucibulum super vitrum liquefactum, materiam aliquantulum movendo in igne, cum virga ferrea, & ibi stet postea unius horæ spacio.

Jam tolle crucibulum è fornace, & funde materiam in aurifabrorum Ingottam, & erit malleabilis (sed portans duritiem vitri) & ad visum lapidea. Quam in formam lapidis scindere potes, aut operari cum malleo.

Carbunculus iste, seu Lapis, sive metallum proprietatem habebit carbunculi micando & lucendo super omnes carbunculos naturales; & si tetigerit bufonem, vel araneam, morte morientur: quia ab Elixere tulit virtutem contra omnia venena. Et si ægrotus portaverit lapidem hujus carbunculi, ita ut cordis regionem tangat, cardiacam tollet passionem, & minuet vires ægritudinum.

TABVLA, SIVE RAMVS NOVVS ARBORIS PHILOSOPHICÆ, in quo denotatur compositio cujusdam metalli veteribus incogniti, nempe Electri mineralis & naturalis, & ad ejus imitationem artificialis; & loquitur de campana ex Electro facta, à Trithemio usitata. Nec ineptè dici potest Elixer Elixerum ad imitationem Metallorum.

IN Hispanorum Decadibus scriptum est, quod quoddam minerale, Electrum dictum, erat inventum in India occidentali. De cujus virtute ibi affirmatur, maximum esse antidotum contra omnia venena, atque auro multò nobilius.

Sed utrum inter spiritus, an potius inter corpora, seu metalla, aut inter lapides numeretur, meritò dubitandum est.

Nos dicimus, quod potius credimus illud fore naturæ partim metallicæ, partim lapideæ, partim mineralis simul conjunctæ, quàm aliquod unum prædictorum. Qua mixtione differt à lapide, medio minerali, & etiam à metallo. Quia autem ex Mercurio, sulphure, & sale terreo mixtis constare nobis videtur; ideò existimandum est, quod mixtam sibi paravit eorum naturam, ut sit semilapis, & semimetallum, & sic eorum omnium, quæ in Archæo terræ nascuntur optimum fore.

Media

Media enim mineralia excedit in fixitate & constantia: quia illa longâ liquefactione in fumum, & in nihilum evanescent, vel in aqua solvuntur, vti salia; sed Electrum tam in igne, quam in aqua remanet semper fixum, & constans.

Metalla excedit in digestionem, colore, & dignitate. 1. In digestionem; quia maioris & perfectioris signo digestionis induitur, quam aliquod aliud metallum. Nam sicut aurum propter maiorem suam caliditatem, & digestionem perfectiorem est magis flavum, quam cætera metalla: sic quia Electrum altiore habet colorem, quam aurum, idè magis est digestum. 2. In colore; quia sicut aurum reliqua metalla excedit in colore; sic Electrum, aurum. Nam auri color flavus est; sed Electri rubeus, qui flavo est altior. Et sicut argentum est alborum metallorum Luna, & aurum rubeorum Sol; sic Electrum est auro, sicut soli Cælum. 3. In dignitate; quia quanto aurum est dignius argento, tanto Electrum auro.

Lapides excedit in scintillatione, & in virtute. 1. In scintillatione; quia sicut lapides scintillant duritiei gratia: sic Electrum scintillas ostendit permultas, haud duritatis, sed decorationis causa. Et sicut cælum stellis, sic Electrum scintillis decoratur gloriosis; quia claritatem, & luciditatem omnium metallorum in se habet. Et sicut cælum omnes stellas, & Planetas continet: sic Electrum, quod est metallorum cælum, Solem, & Lunam, cæterosque planetas in se continet, aurum scilicet, & argentum, sicut lumina maiora, & reliqua metalla, sicut cæteros planetas, & media mineralia, sicut stellas fixas: 2. In virtute; Nam quanquam lapides multi proprietates & virtutes habeant eximias, ita ut quidam visum acuant, alij spleni profint, alij cor lætificent, alij sanguinem sistant, alij abortum prohibeant, alij partum accelerent, alij contra arenulas, renumque calculos valeant, alij venenis resistent; nullus tamen eorum reperitur, qui hæc omnia præstet, vel dira omnia venena tollat, sicut Electrum, super omnia media mineralia, metalla, aut lapides, secundum trifariam suam coniunctionem, nempe mineralem, metallicam & lapideam.

Quicquid igitur aliis de eo sentire placebit, hoc mihi verisimile videtur, non fore simpliciter metallum, sed naturæ superantis metallum. Nam cum lapides, media mineralia, & metalla ex sale, sulphure,

Metamorphosis.

B

& Mer-

& Mercurio generantur, hoc superans Electrum originem sumpsisse videtur à lapidibus, mineralibus, & metallis. A lapidibus sal, à mineralibus Mercurium, à metallis sulphur. Quæ tria eius elementa existentia, & in vnum conuersa per Archæum terræ à maiore virtute & potestate naturæ, præaltiore perfectionis gradum in eo formauerunt, quàm in vlllo alio lapide, minerali, vel metallo, veluti, Deo iubente, natura ei super omnia alia mineralia ascriberet coronam virtutis, & dignitatis.

Sed vtcunq; fiat, dupliciter apud Magicos, & Spagyricos accipitur, nempe naturaliter compositum, & artificialiter. Naturale est illud, quod in Archæo terræ naturali gignitur: artificiale, quod per artem fit à magistris Spagyricis ex imitatione naturæ.

Vnde Paracelsus eius naturam satis inspiciebat, & Alchymix utilitatem, volens ex eo componere Elixer, cum naturale eius corpus habere nequiuisset, in libro Vexationum philosophorum, & in sexto Archidoxis Magicæ Electrum artificiale componere docuit, vt inde Elixer conficeret, sicut in dictis libris latius patet.

Quod mihi quidem minimè placet: nam ille ex Electro Elixer docet: sed ego ex Elixere Electrum doceo. Ille Elixer virtute Electri fieri vult: Ego Electrū virtute Elixeris fieri volo. Suis igitur eius viam subsequenter illum relinquo. Meis autem mando, vt non seipsos in tam debili, sed in fortiori principio vel vexent, vel defatigent.

Duo à me vno modo creantur Electra artificialia: quorum primum est spirituale; alterum corporale. Prius itaq; loquemur de priori; postea de posteriori.

Electrum
spirituale.

Postquam igitur per proiectionem Elixer tuum rubeum corporale comparaueris, liquefacito simul in vno crucibulo plumbi, & stanni vtriusque vnciam vnā, & cum ferè frigesce incipiunt, tolle ea ab igne, & infunde argenti in alio crucibulo fusi vnciam alteram. Cum autem hæc tria metalla alba in frigidari incipiunt, accipe argenti viui benè purgati vncias duas, illasque guttatim impone. Tunc ignem leniter exauge, ita vt non multum argenti viui ab eo fumet. Iam verò in aliis tribus crucibulis seorsim liquefacito ferri, cupri, & auri, singulorum vnciam etiam vnā. Quæ tria metalla in promptu habeantur liquefacta, & primò aurum liquefactum impone in illud crucibulum, v-

bitua

bi tua quatuor metalla alba liquefacta stant; deindè cuprum, vltimò ferrum. Totam massam benè moueto & agitato cum virga ferrea, donec benè misceantur, & ita in liquefactione stent vnus horæ spatio. Accipe tunc, quod in crusibulo liquescit, & probè animaduerte, quæ erant liquefactorum pondera, & secundùm tui Elixeris bonitatem fac proiectionem ad Medicinam. Et sic creasti Electrum spirituale 7. vnciarum ponderis, ex 7. metallis constans. Quæ metalla in Medicinam sic conuersa, erint Elixer Electri, & Medicina vniuersalis, cū qua postea nè cures, super quod corpus, seu metallum eam proicias. Est etiam permaxima vitæ Medicina ad corpus humanum curandum. Nam si tres, quatuor, vel omnes morbi microcosmi simul occurrerent, tamen per istam Medicinam essent curandi.

Si enim huius Medicinæ partem aliquam solueris cum spiritu vini in balneo, & postea in eodem balneo eundem eleuaueris, vt oleum Elixeris, seu Medicinæ in fundo relinquatur, sicut in nostro libro de Auro, & Argento potab. prius declaratur, Medicinam vitæ summam, & Aurum potab. longè nobilissimum habebis.

Nota: si ferrum non benè liquescet, sæpè dissolue tuum Electrum cum tinctura Martis, de qua alibi diximus, dissoluendo, & coagulando, donec sufficientem eius quantitatem imbiberit.

Sed si Electrum corporale iam conficere cupias, cū Medicina Electrum corporale. tua defecerit metalla ampliùs in Medicinam conuertere, tunc pari modo proiice super iuxta fusa metalla, & in Electrum conuertentur corporale, & metallicum. De cuius virtute sicut nihil scribere conor; sic de eius, vel eorum potiùs nequitia, qui eo abutuntur, aliquid frigidè tangere volo.

Scribit enim Paracelsus Vergilium Hispanum Magum, nolam, & Trithemium, campanam de Electro artificiali composuisse diabolicam, super quā, cū Spiritus invocare, siuè euocare voluissent, characterem scribebant, cuiusvis cupiebant Spiritus, & ad tertiam campanæ pulsus, eorum voluntatibus obedientes, apparebant, quamdiū cum illis colloqui desiderabant; & cū ampliùs noluerunt, characteres abstergebant, atque ad reuersum campanæ pulsus abierunt Dæmones.

Qui Deum Omnipot. repudiare vult, & eius cognitionem à Diabolo
Metamorphosis. bolo

bolo perere, vel scientiam, aut auxilium ab eo quærere, apud Arbucel
characterizare discat, & cum eo descendere ad infernum.

Sed nos in Deum Patrem, & S. Trinitatem confidentes, Magiam
naturalem, & licitam, seu philosophiam reconditiorem approbantes;
supernaturali verò, infami, ac illicitæ prorsus renunciantes, omnibus-
que diabolicis cognitionibus, & reprobatis siue ethnicorum, siue ca-
cochristianorum artibus, vel modis, doctrinam & sapientiam solum-
modo investigamus à Divina Bonitate, & Spiritu eius Sancto, cui
sit omnis honos, & gloria nunc, & in Sempiter-
num, Amen.

F I N I S.

EDEN

(ui

Accessit

re S

a

Alchymia
fictis fab
loqu

Typis